

CERKVENI GLASNIK

Izhaja zadnji teden v mesecu

ZA TRŽIŠKO ŽUPNIJO

Posamezna številka stane 2 Din.

Javna morala.

»Klein-Paris« — tako tržičani večkrat v šali imenujejo svoje mesto in hočejo s tem reči, da je Tržič — če se sme malo primerjati z velikim — v marsičem podoben velikemu Parizu.

Morda je res nekaj podobnosti med tržiško in pariško dobrodušnostjo, med veselimi trščanom in zabavnim parižanom, med tržiško in pariško nobleso, ki se tako rada nosi po modi; posebno, kar se tiče čevljarske mode, gotovo ne zastaja Tržič dosti za Parizom.

Žalibog pa se ta primera več ali manj upravičeno uporablja takrat, kadar se v Tržiču napravi kak moralen škandal. Ta podobnost gotovo ni v čast Tržiču in vsi dobro misleči bi morali v boj, da ta podobnost izgine ali da se vsaj zmanjša. Ni naš namen opozarjati na razne škandalčke in pikantnosti, ki tolikokrat dajejo povod, več ali manj upravičeno, raznim pritajenim govoricam, zgražanju, dovtipom in pohujšanju, pokazati hočemo le na to, kaj je dolžna storiti naša celotna javnost v ta namen, da se dvigne splošna moralna našega mesta. Dobro vemo, da greha ne bomo odpravili, pa tudi vsega pohujšanja ne, toda gotovo pa je, da se da vse to zlo zelo omejiti.

Naj začnem z našo avtonomno oblastjo — z našim občinskim zastopom. Ta bi čisto gotovo lahko kaj več storil za dvig javne morale v mestu. Naj mi razni gospodje ne zamerijo, če odkrito povem svoje mnenje in kot župnik pokažem na napake oziroma pomanjkljivosti. To je pač moja dolžnost —! Po še veljavnem zakonu ima občina skrbeti za to, da se čuva javna morala, v ta namen more in tudi mora izvrševati npr. policijsko oblast. Dolžnost občine je, da razžene javne konkubinate, da se odstranijo osebe, ki dajejo javno pohujšanje, da se po javnih lokalih — gostilnah — ne pohujšuje mladina, da se ne ponočuje in ne prelamlja policijska ura.

Zgodil pa se je v Tržiču ta-le slučaj. V mesto pride tujec, zapelje dekleta, si preskrbi napačne listine in kljub temu, da ima doma pravo ženo, se tu poroči. Ko se ta zločin odkrije in je mož prestal ječo, je še nadalje živel v konkubinat. Župnik je pozval občino, naj tu napravi red, vrši svojo dolžnost in naj razžene ta konkubinat. Zadeva je prišla pred občinski odbor in večina je odklonila to upravičeno zahtevo župnika. Vmes je moral poseči veliki župan, ki je potom orožništva razgnal konkubinat in poučil tržiško občino, da je v smislu zakona in odredbe ministra dolžna razgnati javne konkubinate.

Značilno je za moralno mišljenje nekaterih članov občinskega odbora, kako so utemeljevali svoj sklep, da občina ne stori nikakega koraka proti konkubinatu. Med debato so se slišale opazke, ki spadajo vse kam drugam, kakor pa v sejno dvorano mestnega občinskega zastopa. Naj navedem le eno opazko, ki jo je izustil neki član večine: »Če se imata rada, pa naj skupaj živita« —! To je žalostno! Če imajo nekateri predstavniki tržiške javnosti take moralne pojme, potem pač ne morete od njih pričakovati, da bi kaj pridali skrbeli — kakor bi bila njihova dolžnost — za javno moralo. Če Tržič voli za svoje gospodarje in za svoje čuvarje javne morale med drugimi tudi take predstavnike, ki jih mora celo orožništvo — ječa in porota — učiti, kaj se sme in kaj se ne

sme, potem je to pač žalostno izpričevalo za tisti del naše javnosti. Vsaka stranka bi pač morala v interesu svojega ugleda in še bolj v interesu javne morale gledati na to, da pošlje v javne zastoje ljudi, ki imajo kaj smisla za javno moralo.

Kaj ni žalostno in čudno, da dobe ljudje stanovanja, ki dajejo javno pohujšanje, pošteni zakonski pa niti strehe ne morejo dobiti? V tem oziru bi morala občina storiti vse korake, da se odvzamejo ljudem, ki dajejo javno pohujšanje, stanovanja in se dajo potrebnim in poštenim družinam.

Glede ponočevanja in prekoračenja policijske ure in posledic, ki jih to rodi, smo že povedali svoje mnenje, pa smo tudi doživeli razočaranje, da občinska oblast ni storila, kar bi bila mogla storiti.

Za občinskim odborom naj se obrnemo na naša društva. Vsa društva v Tržiču imajo v svojih programih točko, da hočejo podpirati kulturo ali pa stanovske koristi svojih članov. Zdi se mi pa, da mnoga naša društva premalo pazijo na to, da bi čuvala tudi javno moralo in varovala pred vsem našo mladino pred priliko moralne propasti. Pri nas je preveč veselice, ki jih prirejajo razna društva v ta namen, da dobe kaj dohodkov. Te veselice se neredko vrše celo noč, da v nedeljo zjutraj štrmajo člapi in nečlani v čudnem razpoloženju mesto k maši še po gostilnah ali pa po ulicah. Društva, ki ne morejo drugače obstojati in ne shajati, kakor da s pomočjo pijančevanja zbirajo denar in dohodke, izgube moralno upravičenost do obstoja in bi bilo v korist naroda, če se razidejo.

Vsako leto se pri nas rodi okrog 12 nezakonskih otrok, pa to je samo mal odsev posledic, ki jih rode razne ponočne veselice, na katerih se nemoteno in brez kontrole zbira celo nedorasla mladina, ki se potem pozno v noč in jutro potika po kotih. Potem ni čuda, če prinašajo h krstu 16-letne deklice svoje nezakonske otroke.

Naj opozarjam na njih sveto dolžnost tudi naše tovarnarje in obrtnike, da skrbijo za javno moralo v obratih. Kolikokrat moramo slišati, da si nekateri delavci dovoljujejo vse do deklet, da se vpričo mladine najgrše kvanta, da se naravnost pohujšuje naša mladina. Dolžnost mojstrov in predelavcev bi bila, da skrbijo za dostojno obnašanje in govorjenje v tovarnah, ne pa da bi morda še sami v nemoralnem obnašanju in govorjenju dajali pohujšanje.

Gostilničarji imajo greh, če dajejo toliko pijače gostom, da se ti upijajo; greše, če puste, da se nedorasla mladina zbira dolgo v noč v plesu in pijančevanju v njihovih prostorih; greše, če dajejo preveč pijače in celo na kredo družinskim očetom, ki potem nimajo denarja, da bi kupili kruha svojim otrokom. Dobra gostilna je lahko hiša božja, kjer se z dobrim časopisom in z dostojnim obnašanjem gostov blažilno vpliva na goste; slaba gostilna je pa prava beznica in ketišče nemoralnosti, če gostilničar gleda le na to, kako bi dosti zaslužil. To so judeževi groši, ki jih gostilničar dobiva iz greha svojih gostov. Nad tako hišo pride prej ali slej prokletstvo božje.

Starši! Polno zgledov imate okrog sebe, kam pridejo otroci brez stroge družinske vzgoje in brez nadzorstva. Kako morejo nekateri svoje otroke puščati cele noči hoditi okrog po gostilnah, v slabih družbah? Pogosto se starši iz-

govarjajo, da danes mladina ni več taka, kot je bila, da si ne da nič reči in ukazati! Kdo je pa to mladino vzgojil?! Res je vsa javnost danes polna prilike za pohujšanje, toda starši, ki imajo vest in skrb za otroka, bodo ob pravem času preprečili pohujšanje svojega otroka, ker bodo pazili na njega in ga ne bodo nikdar pustili samega cele noči v dvomljivi družbi.

In končno moram opozoriti na gotove pojave, ki kažejo, da celotna javnost v našem narodu nekako izgublja smisel za moralo, poštenost, za pravico.

Tudi v Trzinu — kakor žalibog v veliki meri v vsem našem narodu — se vse presoja le skozi strankarska očala in z ozirom na svoj lastni korist in dobiček. Posebno politično življenje v veliki meri zastruplja smisel za poštenost. Kar naredi nasprotna stranka, je vse za nič, če pristaš lastne stranke napravi še tako krivico in zlobo, se mora ščititi. Če je »naša« pristaš, se mu ne sme ničesar zgoditi, pri nasprotnikih pa je treba iskati povsod pezdinje, da se mu kolikor mogoče škoduje na ugledu in dobrem imenu, ali pa da se spravi če le mogoče pred sodišče. Nekateri mislijo že, da je v politiki vse dovoljeno: laž in krivica. Mera vse morale jim je le lastna in strankarska korist.

Mislím, da lahko trdim, da se od krščanske strani v Trzinu ni tekom zadnjih 4 do 5 let nikdar zagovarjala kaka nemoralnost, ki bi jo bil zagrešil kak pristaš krščanske fronte. Mi dobro vemo, da vsak lahko greši in da še tako dober katolik lahko pade, zato pa se tudi ni nasprotnikov nikdar napadalo radi njihovih osebnih pogrškov. Raznih večjih ali manjših moralnih škandalov, ki so se zgodili v nasprotnem taboru nismo izrabljali in ne obešali na veliki zvon, dasi je bilo za to dovolj prilike. Krščansko misleči, kar jih stoji v prvih vrstah, se v Trzinu dobro zavedajo, da se greha ne sme zagovarjati, še manj pa da bi se iz greha na ljubo stranki napravila v javnosti čednost, da pa tudi ni lepo osebnih slabosti in napak nositi v javnost. Res je, da je čisto naravno, da vsaka stranka skrbi najprej za svoje pristaše, tega ne more nihče nikomur zameriti, toda pri tem pa ne sme delati drugim krivice! In če v javnost prodere prepričanje, da se političnemu nasprotniku sme storiti največja krivica, pri lastnih pristaših pa da se mora zagovarjati vsa nemoralnost, je potem znamenje, da javna morala dotičnih krogov stoji zelo nizko, ali da je sploh nič nimajo.

Naj navedem par slučajev, ki so javno znani in ki stavljajo moralna mišljenja nekaterih krogov v silno slabo luč.

Slučaj Vider! Na tega se ne sme v Trzinu nikdar pozabiti, ker vpije do nebes! Jaz sem prepričan, da se bo nad povzročitelja tega škandala skazala prej ali slej pravica — božja! Čisto gotovo je, da so tudi lokalni faktorji sodelovali na ta ali drugi način, da je bil Vider tako grdo preganjan radi svojega katoliškega prepričanja! Bil je najbolje kvalificiran učitelj, pedagog, za katerega bi se morala puliti vsaka šola; vsak vzgojitelj in vsak, komur je kaj na tem, da bi se naša mladina res kaj naučila, mora obžalovati, da je šel iz trziške šole! Toda brezobzirno se mu je skoro uničila njegova eksistenca. Slepa strankarska in nemoralna strast ni imela usmiljenja niti z ubogo ženo, niti z malimi otročiči, ki so prišli vsi na cesto. Ko bi bila ostala na vladi še tista teroristična stranka, bi bil Vider s svojo družino popolnoma uničen berač. Človek bi bil mislil, da se bo dvignila vsa javnost brez razlike strank in obsodila tako krivico in nemoralno nasilje. A žalibog je strankarska strast mnoge tako zaslepila, da so to krivico odobraval ali pa vsaj molčali k njej. Ljudje božji, ali imajo taki ljudje, ki take krivice povzročajo in odobravajo, še moralno kvalifikacijo, da bi pravično zastopali in vodili narod? In če jih narod kljub temu voli in postavlja na odgovorna mesta, sam sebi daje najslabše izpričevalo!

Slučaj Korošec. Mnogim morda ni znano, zakaj je stopil nekdanji orožniški narednik Korošec v predčasni pokoj. Ker je vestno vršil svojo dolžnost in posebno radi tega, ker je imel smisel in vest za javno moralo, je bil denunciran in je bil tik pred tem, da bi moral na stara leta v Macedonijo. In da se je temu izognil, je prosil za pokojnino. To je naravnost zločin nad javno moralo in nad državo, če se mora celo javni

funkcionar bati za svojo eksistenco radi tega, ker vrši svojo dolžnost. In če javnost podpira in voli skupine in stranke, ki take nemoralnosti zagreše, daje s tem sama sebi izpričevalo o veliki moralni revščini.

Naj omenjam še en slučaj. Naš gospod sodnik je moral po svojem poklicu in po svoji vesti nastopiti v slučaju Telban, da je rešil sirotam premoženje. A kaj se je zgodilo? Gotov del naše javnosti se je nad tem zgražal, da je sodnik nastopil proti svojemu strankarskemu pristašu. Gotovi lokali so bili polni tega govorjenja in obsojanja. Ne da bi bili obsojali krivico; ne, obsojali so onega, ki se je eksponiral za pravico! Tudi tu se je pokazalo, kako zastrupljeno je gotovo ozračje s strankarsko strastjo.

Resnica in pravica mora biti nad vse, tudi nad stranko, da celo nad državo! Takega mišljenja in prepričanja morajo biti predstavniki naroda. Če pa narod drugačne izvoli, je sam kriv, da ga tare korupcija, da se narod pogublja v nemoralnost in gorje.

Da bi bili vsi eno — —!

Neki protestantovski zgodovinar je zapisal besede: »Največji nesreča za nemški narod je bil Luther in protestantizem, ki je razbil versko in kulturno nemški narod —.« Podobno velja tudi za Slovence: največji nesreča za Slovence je — razkol, ki ga je povzročil grški napuh in nacionalizem. Kako svetovno moč, kako kulturno silo bi tvorili Slovani, če bi bili versko in cerkveno edini! Svet bi bil danes vse drugače krščansko prekvášen, če bi bili vsi Slovani v eni — v pravi Kristusovi cerkvi. Mohamedanizem bi ne bil prodr, kulturno bi bili tudi vzhodni Slovani enako visoko kakor Slovenci ali še višje, versko bi tvorili Slovani velesilo za pokristjanjenje paganstva v Aziji. Tako je pa Facij in grški razkol Slovence razbil in razdvojil, pahnil vzhodne Slovence v orientalski formalizem in stoletja v turško sužnost.

Katoliške Slovence — Slovence, Čeha in Poljake čaka velikanska naloga, da pridobijo vzhodne Slovence: Srbe, Ruse in Bolgare zopet za pravo Kristusovo cerkev, da bomo vsi eno, da bo vsa slovanska družina en hlev, v katerem bo vladal en pastir.

V ta namen deluje med nami — tiho, a vstrajno — Apostolstvo sv. Cirila in Metoda. Molitev je prvo sredstvo, s katerim moramo pridobiti milosti božje za svoje brate, drugo so pa gnotni prispevki, s katerimi podpirajo člani tega apostolstva to delo. Treba je vzgojiti misijonarje, ki bodo umevali slovansko dušo. Kakor se katoliška cerkev trudi, da oskrbi Kitajcem njih lastno narodno svečanstvo, tako bodo tudi med vzhodnimi Slovani mogli uspešno delati le slovanski apostoli, ki bodo po duhu, obredu in jeziku eno z ločenimi brati. In takih misijonarjev je treba vzgojiti, treba jih vzdrževati gnotno podpreti. Vse te naloge vrši in jih hoče še bolj intenzivno vršiti Apostolstvo sv. Cirila in Metoda.

Z verskega pa tudi z narodnega stališča bi se morali vsi Slovenci zavzeti za to delo in po vseh močeh podpirati Apostolstvo sv. Cirila in Metoda.

Tudi v naši župniji je ustanovljena ta bratovščina, a ima žalibog še premalo članov. Vse vernike vabim, da se kolikor mogoče v obilem številu vpišejo v Apostolstvo sv. Cirila in Metoda. Dolžnosti so prav majhne. Udje molijo vsaki dan en očenaš in eno češčenamarijo s pristavkom: »Sv. Devica Marija, prosi za nas, sv. Ciril in Metod, prošita za nas!« Udje plačujejo najmanj pol dinarja na mesec ali 6 Din na leto, siromašni pa, kolikor morejo.

Dne 5. julija praznujemo god slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda. Ta dan vabimo vse vernike, da se udeležijo službe božje ali zjutraj ob 6. ali pa ob 8., ko bo posebe sv. maša za šolsko mladino. V soboto, dne 9. julija bo po nalogu presvetlega g. knezoškofa slovesno zvonilo zvečer četrte ure v spomin svetih apostolov. V nedeljo dne 10. julija bo ob 10. uri peta sv. maša v spomin sv. Cirila in Metoda in kot prošnja za ločene brate Slovence.

V tednu sv. Cirila in Metoda, to je od 3. julija do 10. priredi po mestu in župniji dekliška Marijina družba misijonski teden; del nabrane vsote se bo poslal Apostolstvu sv. Cirila in Metoda za misijone med Slovani in del za paganske misijone. Naj ob tej priliki tudi omenjam, da Apostolstvo sv. Cirila in Metoda podpira tudi razne ruske begunce, ki so izgubili vse svoje premoženje in so v bedi navezani na podporo krščanskih src. Tako apostolstvo sodeluje z velepotezno akcijo sv. očeta papeža za stradalajoče Ruse. Ko letos praznujemo 1100 letnico rojstva sv. Cirila, naj bo ta obletnica bodrilo in prilika, da pristopi mnogo novih članov k apostolstvu in novih dobrotnikov in podpornikov tega dela.

Vprašanja in odgovori.

Mahnich — Gregorčič. Pred kratkem sem dobil to-le vprašanje: »Ali je res škof Mahnič preganjal pesnika in duhovnika Gregorčiča?« Odgovor: Kaj se pravi koga preganjati? To se pravi: krivično mu kaj škodovati, iskati prilike, da mu napravi kako škodo, da se maščuje nad njim in tako dalje. Kdor govori o preganjanju Gregorčiča po Mahniču, ta ali ne pozna zgodovine ali pa zlobno zavija resnico. Dr. Mahnič je kot profesor in kot urednik lista kritiziral Gregorčičeve pesmi. Javna kritika je potrebna in koristna. S tem, če kdo koga kritizira, z dobrim namenom kritizira, ni rečeno, da ga preganja. Gregorčič je pač eden najboljših slovenskih pesnikov, s tem pa še ni rečeno, da je vse, kar je spesnil, brez napake. In če kak kritik vidi napake, je njegova dolžnost, da na nje opozori. In to je storil tudi dr. Mahnič. Seveda s tem še ne trdimo, da je bila tudi vsa kritika Mahničeva povsem pravilna, kakor se lahko zmoti pesnik, tako tudi lahko kritik napačno kritizira. Dr. Mahnič tudi ni mogel ni preganjati Gregorčiča, ker ni imel nobene oblasti nad njim. Ob času dotične kritike in polemike je bil dr. Mahnič še profesor, kasneje je postal škof, a na otoku Krku in tudi takrat kot škof ni imel nikake oblasti nad Gregorčičem, ker je bil Gregorčič v goriški nadškofiji. Gregorčiču se ni niti las skrivil in se mu ni prav nič hudega zgodilo. Poleg tega bil je dr. Mahnič svet mož, kateremu niti na misel ni prišlo kako maščevanje ali preganjanje, on je pač storil svojo dolžnost kot pošten kritik.

Ali je res vsejedno, kaj človek veruje, samo da je pošten? Odgovo: Ni vsejedno. Kakor ni vsejedno, če rečemo, da je dvakrat dve pet, deset, osem ali štiri, tako tudi ni vsejedno: katoliška, pravoslavna, turška ali protestantska vera. Kakor je samo to res, da je dvakrat dve le štiri, tako je tudi le ena sama vera prava. Katoliška vera uči, da je n. pr. v zakramentu sv. Rešnjega Telesa pričujoče pravo telo in kri našega Gospoda Jezusa Kristusa, da se pri sv. maši daruje Jezus za nas, da je Marija brez madeža izvirnega greha spočeta, da jo moramo častiti kot Mater Božjo, protestantje to zanikavajo. Oboji torej ne morejo imeti prav. Ali je eno res ali drugo. Katoliška vera uči, da je papež vrhovni poglavar cerkve in nezmotljiv, pravoslavni to taje; oboje gotovo ne more biti resnično. Kakor je le en Bog, tako je tudi le ena prava vera in sicer tista, ki uči čisto božje razodetje — in to je katoliška. Poštenost je pa v prvi vrsti v tem, da spolnjujemo božjo voljo. Marsikak mlačnež, ali pa kak svobodomišlec, ki ne živi po veri, se pogosto tako izgovarja: »Saj je vsejedno, samo da je človek pošten, ubil nisem nikogar, ukradel tudi ne!« Toda Bog ni dal samo 5. in 7. zapovedi, ampak tudi druge in vse je treba izpolnjevati, kdor je in hoče biti pošten. Treba je Boga priznati, moliti ga, treba je izpolnjevati tudi 1., 2., 3., 4. in 6. zapoved, pa tudi vse druge božje zapovedi, treba je verovati in tudi živeti po veri, to je pošteno! To ni nikaka poštenost — pred Bogom — če človek na zunaj tako živi, da ga ravno sodnik ne more kaznovati, poštenost je predvsem v duši, v vesti! Lepo je, da ne krade ali goljufa ali ne ubija, treba je pa še kaj več, treba je izpolnjevati vso postavbo božjo, da je človek v resnici v vsem obsegu pošten.

Ali je bil papež Aleksander VI. tudi nezmotljiv? Tudi!

Papež Aleksander VI. je res slabo živel, dokler ni postal papež, pa tudi kot papež ni dajal dobrega zgleda, a vendar je bil kakor vsi drugi papeži v verskih in нравnih naukih, kadar jih je oznanjal kot papež za cerkev, nezmotljiv. Jezus Petru in njegovim naslednikom ni obljubil, da ne bodo nikdar greha naredili, obljubil je le pomoč sv. Duha, da ne bodo nikdar zapeljali cerkve v zmotu, da bodo cerkev vedno v resnici poučevali in potrjevali. Gospod ni rekel: »Kdor vas ne posnema, mene ne posnema«, ampak le: »Kdor Vas ne posluša, mene ne posluša, kdor vam ne veruje, bo pogubljen.« Tudi prvi papež Peter je bil nezmotljiv, a tudi še vedno grešen človek, saj je zatajil Gospoda in napravil s tem velik greh! Osebnost papež more grešiti, a kot učitelj vse cerkve se ne more zmotiti. Sicer je pa precej farizejstva vmes, če se kdo pohujšuje nad slabostjo Aleksandrovega življenja, ko je pa na drugi strani par stotin papežev, ki so živeli vzorno in svetniško. Če kateri izmed papežev ni bil ravno vzoren, je bila to le izjema, ki priča, da cerkev ne obstoja vsled človeške moči, ampak vsled tega, ker je Jezus z njo do konca sveta.

Oznanila za julij.

1. Prvi petek v mesecu, ob 6. sv. m. z blagoslovom.
2. Obiskovanje Marijino, pred 6. sv. m. vesoljna odveza.
3. 4. nedelja po Binkoštih, služba božja po navadi. Popoldan ura molitve. Prva nedelja v mesecu, pred 6. sv. m. skupno sv. obhajilo mož.
5. Praznik sv. Cirila in Metoda, ob 6. orglana sv. maša, ob 8. sv. maša — orglana za šolsko mladino. Vabimo vse vernike, da se udeleže ta dan službe božje v čast slovanskima apostoloma in da molijo za cerkveno zjedinenje vseh Slovanov.
8. Sv. Elizabeta.
10. 5. nedelja po Binkoštih, slovesno praznovanje sv. Cirila in Metoda, ob 10. peta sv. maša z blagoslovom. Popoldan je molitvena ura za ločene brate Slované, da bi se zjedini s katoliško cerkvijo.
12. Praznik sv. Hermagora in Fortunata, patronov naše škofije, ob 6. farna sv. maša.
16. Škapulirska Mati Božja, ob 6. sv. maša — orglana — za žive ude karmelske bratovščine.
17. 6. nedelja po Binkoštih, Aleš, med 6. sv. mašo darovanje za Dolino in ob 7. sv. maša za Dolince, ob 10. sv. maša za škapulirsko bratovščino. Popoldan po litanijah je darovanje za škapulirsko bratovščino. Po litanijah je sprejem novih članov v škapulirsko bratovščino.
18. Ob 5.30 bile in nato slovesna peta sv. maša za umrle ude škapulirske bratovščine.
24. 7. nedelja po Binkoštih.
25. God sv. apostola Jakoba, ob 6. farna sv. maša.
26. God sv. Ane, patrone ženske Marijine družbe, ob 5.30 bo govor za žene iz Marijine družbe, vabljeni so tudi nečlanice, nato skupno sv. obhajilo in sv. maša za družbo, ob 10. sv. maša pri sv. Ani.
31. 8. nedelja po Binkoštih, ob 10. sv. maša pri sv. Ani. Med mašo je darovanje za cerkev.

Mesečna spoved za vso osnovno šolo je v soboto dne 16. julija in v nedeljo na to po osmi sv. maši skupno sv. obhajilo. Starše prosimo, da skrbijo, da bodo šolski otroci hodili tudi v počitnicah mesečno k sv. zakramentu, tudi če gredo kam izven Tržiča, naj ne zanemarjajo mesečne spovedi. Otroci šentanske šole naj pridejo v nedeljo 17. zjutraj. Deklice meščanske šole naj prejmejo sv. obhajilo 31. dečki 3. jul.

Mladeniška Marijina družba: 17. julija izlet na Brezje in v Kropo, v slučaju slabega vremena je doma ta dan shod.

Dekliška Marijina družba: Shod 10. ura molitve 17., skupno obhajilo 31. julija. 24. julija izlet v Leše k popoldanski slovesnosti tamkajšnje dekliške Marijine družbe.

Ženska Marijina družba: Shod 17., skupno obhajilo in skupna sv. maša za družbo 26., pred mašo govor.

Tretji red: Shod 3. julija.

Škapulirska bratovščina: Sv. maša za žive člane 16. julija ob 6. uri in 17. julija ob 10. uri; za umrle člane bile in slovesna sv. maša 18. julija ob polu šestih. Novi člani se sprejmejo v nedeljo 17. julija popoldan, prejšni teden naj se priklase oni, ki žele biti sprejeti. Polni odpustek za člane pod navadnimi pogoji v soboto 16. julija. V nedeljo 17. julija po fitanijah je darovanje za bratovščino.

Na Ovsiašah bo v nedeljo 3. julija ob 9. sv. maša in govor za kršč. soc. delavstvo.

Člani bratovščine sv. Rešnjega Telesa naj prinesejo do 10. t. m. letne prispevke.

Apostolstvo sv. Cirila in Metoda — glej članek.

Razno.

Kip Male Cvetke in Presv. Srca Jezusovega. Dobil sem pismo brez podpisa, da mnogi žele, da bi se kipa Srca Jezusovega in Male Cvetke prestavila drugam, da bi jih ljudje bolj videli. Mene prav veseli, če kdo pove kako željo in pa mnenje ljudi in če je mogoče, se vsemu ustreže. Anonimna pisma naj se mi pa ne pošiljajo — jih imam že preveč! Glede mesta kipom pa omenjam, da smo jih ravno radi tega nabavili v tej velikosti in v tej obliki, da maskirata tiste kote ob vhodu v staro kapelo. Kipa bi se drugod v cerkvi ne prilegala in ni tudi drugod pripravnega prostora. Cerkev mora biti tudi vsaj nekoliko umetniško urejena in ne smemo kvartiti celotnega utisa.

Romanja na Trsat o Binkošti se je udeležilo tržičkih župljanov 258, vseh udeležencev pa je bilo 402. Prispevkov je bilo Din 69.955, stroškov pa Din 72.290, tako je primanjkljaja Din 2335, ki je nastal radi dviga lire in pa vsled tega, ker nismo dobili polovične vožnje.

Zastava Dekliške Marijine družbe je bila blagoslovljena na Vnebohod, ob isti priliki je bilo sprejetih 11 novih članic v družbo. Blagoslov zastave in sprejem je izvršil g. stolni kanonik dr. M. Opeka. Zastava je prav umetniško delo in je gotovo ena najlepših, če ne najlepša zastava, kar jih imajo Marijine družbe. Stane v celoti Din 15.288.

Jeglič Jožefina iz Chicago je poslala župnemu uradu sledeče pismo: »Naznanjam Vam, da čitam Vaš Cerkveni Glasnik in berem, da ima sv. Jožef na hribočku nove zvonove in da imate še nekaj dolga na tem. Sporočam Vam, da Vam kot rojena tržičanka pošiljam za cerkev sv. Jožefa Din 250 in za cerkev sv. Andreja Din 250.« Darovalki se iskreno zahvaljujemo za poslani dar!

Katoliški dan za kranjsko dekanijo se vrši v Trzinu v nedeljo 7. avgusta, natančen spored prinese Glasnik v avgustovi številki.

Franc Pokorn:

Tržički dušni pastirji.

C. Drugi kaplani ali župnikovi vikarji, subsidiariji, dokler se ni kaplanska služba stalno uredila.

Matija Košir,³⁰ vikar (1687.—92.), pozneje župnik.

Mgr. Gašper König,³¹ zaznamovan »presbiter« samo od adventa 1705. do 1710, pozneje župnik.

Nikolaj Polc,³² presbiter — vikar — kaplan (1710.—11.), pozneje substitut beneficiata, naposled beneficiat.

Mgr. Matija Šos (Schuss) je meseca maja 1712. krščeval tu. Istega leta in tudi l. 1716. je pomagal tudi v Staremtrgu pri Poljanah ob Kulpi, l. 1711. (sept.—dec.) pa v Semiču, leta 1713. pa je bil kaplan v Križah pri Trzinu. — Bil je Tržičan, roj. dne 16. febr. 1683, je dovršil bogoslovne nauke na Dunaju,

postal učenik modroslovja in bakalavrij bogoslovja, v mašnika maziljen pa je bil v Vidmu na Laškem l. 1706. na naslov patrimonija. L. 1714. je bil že javni škofov notar, katero službo je opravljal 4 in pol leta. Bil je zapisnikar dveh generalnih vikarjev. Bil pa od takrat tudi ud mengeške bratovščine sv. Mihaela. Od sept. 1717. do sept. 1718. je bil provizor pri sv. Petru v Ljubljani. Imel je l. 1716. tudi beneficij presv. Trojice v ljubljanski stolnici z dohodki 250 K. — Bil je dober govornik v latinskem in slovenskem jeziku. Radi tega je umljivo, da je pomagal na tako različnih krajih. L. 1714.³³ je spisal govor: »Nova Citharoeda Philharmonica Labaci seu diva Magdalena.« Meseca novembra l. 1718. je bil že na Bledu župni vikar, kjer je pastiroval do svoje smrti dne 15. jul. l. 1736. Tukaj je imel 400 R dohodkov.

Mgr. Valentin Janez Krst. Samnic,³⁴ je kot presbiter pomagal tu l. 1708. in zopet l. 1722.

Urban Lubinc, vikar župnikov meseca marca 1730. do 1732. »Primiciant« je bil l. 1726, ko je pomagal v Križah pri Trzinu. L. 1762. je še živel in bival v Trzinu.

Tomaž Thurner,³⁵ župnikov vikar meseca junija 1736. do 1737., potem je kaplanoval v Križah pri Trzinu do 1738. Bil je Korošec iz Pleiburga, zaznamovan tudi za »Petra«, v mašnika posvečen na naslov pleiburške mestne občine dne 20. dec. l. 1731. v Ljubljani. Kaplanoval je tudi v Krašnji od maja 1741. do sv. Jurija l. 1742.

Mgr. Anton Pušč. Tekster, pomočnik meseca febr. 1737. do 1738. Bil je učenik modroslovja in bakalavrij bogoslovja. Rodil se je v Trzinu dne 10. jan. l. 1712. očetu Primožu in njegovi ženi Heleni na trgu, mašnik pa je postal 1736.

Matija Gollia,³⁶ župnikov vikar v l. (1738.—40.), poprej pa kaplan tu.

Friderik Aleš Klobovs,³⁷ vikar župnikov l. (1740.—45.), poprej kaplan.

³⁰ Glej župnike spredaj!

³¹ Ravnotam.

³² Išči ga spredaj med kaplani!

³³ Izvestja muz. društ. X. str. 168.

³⁴ Glej župnike spredaj!

³⁵ Škof. arhiv. ordin. zapisn.

³⁶ Glej kpl. spredaj!

³⁷ Išči ga spredaj med kaplani!

Karel Pirc:

Krtačeva Špeva.

11. Koker ti mné, tok jest tbé! Preče jutro je začeva Monika še use ble jamrate jen prosite, deb šva jest do Krtačarce po to bevo mirakelžavbo. Tud to star je prosu, de nej je spovnem njeno željo. Jest sem se pa naumna jen guha devova telk cajta, de sta me za božjo voljo začeva prosite, de nej grem. Na videz sem šva nerada, u rsnic m je pa srce od veselja poskakovo, k sej tok lepa legnat ponudva, to salamensko Moniko per Krtačarce počnite, koker se j gepira. Jen rilteg, use sej tok lpo sešvo, koker deb kvarte metov. Oh ausšloga sem govariva, k se j je spustu po teleso, zraven sem pa šante tok popisvava, de je vsak čvovk, k je biv per brihte, mogu mislte na aufšlog, to se prave na kobase, k jeh je pratanje zapustu. Na zadnje sem pa še začeva okol kraja poprašvat, če je že Krtačarca slišova oh tisteh šelmov, k so jeh po noč per Bučarjove pristale dertofal, glih k so drva kradle. Krtačarca b na biva Krtačarca, keb na biva kapirova kām de pes taco moli. »Ješ, ješ«, je začeva cajhenvat. »kdo b se mogu kej tačga mislte oh te pršone!« Ja gspa, kvač pa miseljo, sem hteva zatrjevat. »A sem kej rekva? Jest nisem neč rekva.« Tok je bo na videz use poglihano, u resnic je pa držav koker tat briča. Zraven sva se pa s Krtačarco toko sprjaznele, k sem je na parazolco govariva, de hmav ni mogva brez mne bite.